

Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030

Uppföljning 2021

Sammanfattningsrapport. En längre rapport finns att ladda ner via vgregion.se/vg2030uppfoljning

STRATEGINS MÅL 2030

Tillsammans gör vi Västra Götaland till ett föredöme för omställning till ett hållbart och konkurrenskraftigt samhälle.

Robust och sammanhållet • Jämnt och öppet • Fossiloberoende och cirkulärt

s 17 & 18

s 19 & 20

s 21 & 22

LÅNGSIKTIGA PRIORITERINGAR

Stärka innovationskraften

— för ett konkurrenskraftigt näringsliv i framkant

s 11 & 24-25

Bygga kompetens

— för bättre kompetensförsörjning och livslångt lärande

s 12 & 26-27

Öka inkluderingen

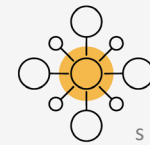
— för tillit och sammanhållning

s 13 & 28-29

Knyta samman Västra Götaland

— för hållbar och förbättrad tillgänglighet

s 14 & 30-31

TVÄRSEKTORIELLA KRAFTSAMLINGAR

Fullföljda studier

s 6

Digitalisering

s 7

Elektrifiering

s 8

Cirkulära affärsmodeller

s 9

Inledning

Uppföljningsrapporten för år 2021 är en del av den planerade uppföljningen som har till syfte att ge en samlad bild av utvecklingen och förflyttningen mot strategins mål för ökad kunskap och lärande.

I årets rapport återfinns:

- sammanfattande fakta om utveckling i Västra Götaland med koppling till RUSens mål och de långsiktiga prioriteringarna
- exempel på genomförandet av de tvärsektoriella kraftsamlingarna och de långsiktiga prioriteringarna.

Detta dokument är en sammanfattning av en längre rapport som återfinns i sin helhet på www.vgregion.se/VG2030uppfoljning.

På hemsidan kommer även andra relevanta underlag att läggas ut löpande.

” Vi som varit med och tagit fram strategin och ska bidra till att den genomförs är näringslivet och dess organisationer, länets 49 kommuner och fyra kommunalförbund, akademi och forskningsinstitut, det civila samhället, Västra Götalandsregionen samt länsstyrelsen och andra statliga myndigheter. Vi har alla olika ansvar, resurser och kunskaper, och strategin är plattformen för vår samverkan och för ett kraftfullt genomförande. ”

Från Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030

Genomförande 2021

Fyra tvärsektoriella kraftsamlingar

En kraftsamling innebär att extra fokus läggs på ökad samverkan och samordning av utvecklingsarbete inom området med målet att accelerera takten och nå en ökad genomförandekraft i omställningen.

Kraftsamlingarna för de första fyra åren är:

- Fullföljda studier
- Digitalisering
- Elektrifiering
- Cirkulära affärsmodeller

Fullföljda studier

Centralt i kraftsamlingen är strävan efter jämlikhet i förutsättningarna för barn och unga i Västra Götaland. Barn och ungas förutsättningar för fullföljda studier påverkas under hela uppväxten, från småbarnsårens grund för psykisk, fysisk och kognitiv utveckling, genom skolåldrarna med studier och mognad till att som ung vuxen kunna komplettera en ofullständig utbildning. Därför läggs särskilt fokus på att nå ut geografiskt till samtliga kommuner bland annat genom en satsning på delregionala kunskapsnoder.

De fyra prioriterade inriktningarna som valts ut i en gemensam process är:

- Psykisk ohälsa
- Föräldrar som resurs
- Läsning & språkutveckling
- Motivation & Framtidstro

Exempel på satsningar inom området

- Delregionala kunskapsnoder inom fullföljda studier med stöd för att söka och genomföra utvecklingsprojekt och verksamhetsnära processtöd.
- I Det goda livet i Dalsland 2021-2025 ingår en särskild satsning på fullföljda studier.
- VI-projektet med fokus på studier/arbete för unga som varken arbetar eller studerar har under året utvecklat formerna för ökad delaktighet och förutsättningar.
- Permanentning av UPH-vårdcentraler (vårdcentraler med utökat uppdrag kring barn och ungas psykiska hälsa) har skett under året.
- Science Centers bidrar bland annat till den framtida kompetensförsörjningen, till att bryta könstraditionella studie- och yrkesval och till ökad integration utifrån sitt fokus på tidiga insatser för barn och unga.

Digitalisering

Digitalisering genomsyrar hela samhället och samverkan har under året etablerats. Det handlar om att bygga på befintliga strukturer och växla upp det som finns och fungerar. Under året har flera dialoger och samtal för att organisera arbetet genomförts.

De fem områden som valts ut i en gemensam process är:

- Näringslivets digitala transformation (små och medelstora företag, tillverkning, samt styrkeområdena)
- Digital kompetens och lärande (omställning av arbetskraft, spetskompetens och ledarskap)
- Säker och hållbar digital infrastruktur (förvaltningsgemensam digital infrastruktur, bredband, AI, Internet of things)
- Offentlig sektors digitala transformation (tillgängliggöra data (öppna och delade), tjänstutveckling och innovation)
- Invånarens digitala delaktighet (medie- och informationskunnighet och digitalt utanförskap, invånarnas perspektiv)

Exempel på satsningar inom området

- Lindholmen Science parks mfl. satsning på nytt innovationsprogram för upplevelseindustrin med fokus på att säkerställa en hållbar utveckling med digitalisering.
- Projektet Digiresan stöttar tillverkande företag inom industrin och den industrinära tjänstesektorn att tillämpa möjligheterna med digitalisering som en naturlig del i att utveckla sina affärer och sina cirkulära flöden. Bland annat IUC Sjuhärad, IUC Väst och IDC West Sweden deltar.
- Applikationscentrum för Additiv Tillverkning (3D-printing) vid RISE har placerats i Västra Götaland. Satsningen handlar bl.a. om en omställning till mer digitala och hållbara tillverkningsmetoder.
- Medier och demokrati vid Lindholmen Science Park har fortsatt fokus på att skapa en ökad medie- och informationskunnighet.

Elektrifiering

Elektrifieringen är en övergripande samhällstrend som påverkar utfall av ekonomisk utveckling och omställningstakt. Insatser för elektrifiering har prioriterats regionalt sedan 2013 då främst med inriktning på transporter. En dimension som varit viktig historiskt men som på kort tid fått ny aktualitet är energisäkerhet, dvs länders och regioners förmåga att försörja sig med el.

De områden som kraftsamling elektrifiering motiveras utifrån:

- Fordonsindustrin som befinner sig i en stor teknologisk omställning och ett skifte till elektriska drivsystem och batterier.
- En utbyggd laddinfrastruktur som möjliggör en omställningen inom transport.
- Omställningen från fossil energi till förnybar energi inom industrin och genom elektrifiering av industriprocesser.
- Särskilt vindkraft men även till del solenergi utgör förnybar elenergi som kan tillföras i större volym i närtid för att möta industrins snabbt ökande elbehov.
- Det snabbt växande elbehovet ställer stora krav på snabb utbyggnad av elnäten på nationell, regional och lokal nivå.

Exempel på satsningar inom området

- Nya etableringar av Dana Incorporated (Åmål) och Northvolt/Volvo (Göteborg) har ägt rum under året.
- En regional satsning på utbildningscentrum för industriell omställning kopplat till transportsektorns elektrifiering har startat upp.
- Utbyggd laddinfrastruktur med bland annat 230 semisnabba laddplatser för lätta fordon samt sex laddplatser för tunga fordon har ägt rum.
- Analyser av framtida elanvändning och utbyggnad av förnybar elproduktion har tagits fram, bland annat vad gäller planering och utbyggnad av solcellsparker.

Cirkulära affärsmodeller

Den västsvenska kraftsamlingen för cirkulära affärsmodeller utgår ifrån regionens förutsättningar och behov av omställning till ett mer hållbart Västra Götaland. Kraftsamlingen bygger även på de prioriteringar som gjorts inom EU och på nationell nivå, där man identifierat kritiska materialströmmar.

De material/branscher som fokus ligger på är:

- Textilier
- Byggmaterial
- Interiör
- Plast

Därtill behövs satsningar på att bygga kompetens kring cirkulära affärsmodeller inom näringslivet, akademi och i offentlig sektor. Under året har fokus här varit på att bygga kompetens inom främjandesystemet.

Exempel på satsningar inom området

- Visionen Europas innovativa spets och kreativa mylla för cirkulär design inom textil och mode har tagits fram med ambition att etablera en långsiktig satsning som utvecklar det textila styrkeområdet.
- Satsningen RepLab vid Högskolan i Väst handlar om att utveckla elektriska drivlinor och reparation och återanvändning av metallprodukter genom additiv tillverkning.
- Med samverkan i fokus finns Hållbarhetsklivet som Västsveriges samlande initiativ för en hållbar besöksnäring. Ett exempel på samverkansprojekt är Hållbar besöksnäring i Väst som bland annat handlar om att öka hållbar affärsutveckling och främja hållbar platsutveckling.

Fyra långsiktiga prioriteringar

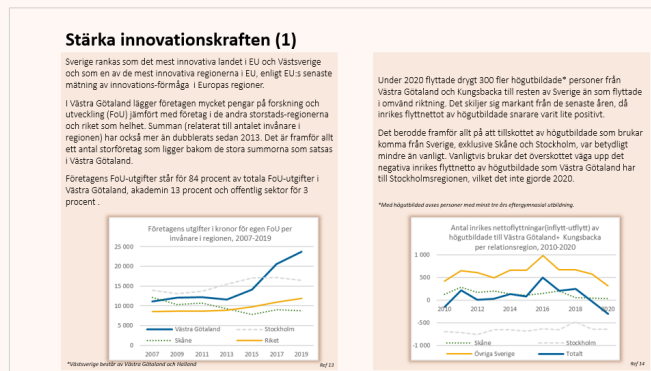
De långsiktiga prioriteringarna är de fyra viktigaste områdena där samverkan och gemensamma insatser behövs för att ställa om Västra Götaland till ett hållbart och konkurrenskraftigt samhälle:

- Stärka innovationskraften
- Bygga kompetens
- Öka inkludering
- Knyta samman Västra Götaland

Stärka innovationskraften

Inom området pågår flera långsiktiga satsningar som bedöms bidra till att stärka innovationskraften i Västra Götaland. Det gäller inte minst inom de områden av särskilt stor betydelse för regionens konkurrenskraft och tillväxtpotential som pekas ut i strategin. Det finns här ofta en tydlig koppling till områdena för kraftsamlingarna cirkulära affärsmodeller, elektrifiering och digitalisering.

Klicka för att gå direkt till statistikavsnitt

Exempel på satsningar inom området

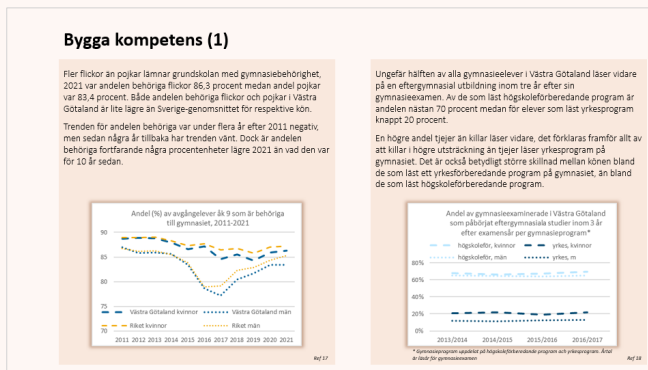
- Västra Götalands sex science parks har stärkts i rollen som innovationsnoder med förmåga att attrahera och driva nationella satsningar inom forskning och innovation, t.ex:
 - Johanneberg Science Park som strateginod inom arbetet med sektorsstrategier för energieffektivisering
 - Lindholmen Science Park mfl nya innovationsprogram för upplevelseindustrin
- Satsningen på Det goda livet i Dalsland med ambition att testa nya sätt att arbeta med näringslivsutveckling, utbildning, digitalisering och omställning.
- ALMI Företagspartner AB har under året bland annat introducerat nya tjänster kopplade till hållbarhet såsom gröna lån samt satsningen hållbarhetsdialog.

Bygga kompetens

Utmaningarna kring kompetensförsörjning är allt mer centrala.

Mycket av genomförandet sker i ordinarie verksamheter hos olika aktörer. En central del handlar därför att skapa dialog och samsyn för att skapa kraftfulla satsningar. Här är de delregionala kompetensråden centrala.

Klicka för att gå direkt till statistikavsnitt

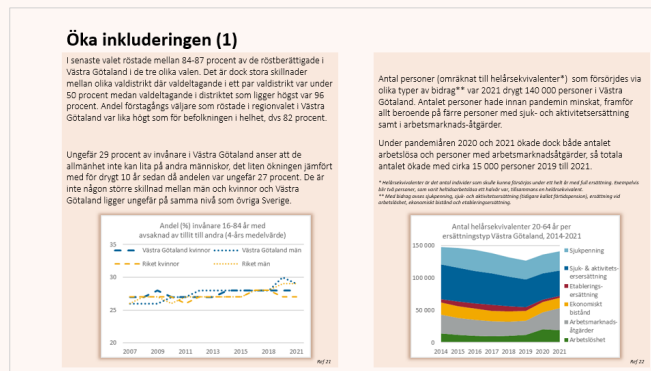
Exempel på satsningar inom området

- Kompetensnavet med särskilt fokus på fordonsindustrin och besöksnäringen. Satsningen syftar till att samla utbildningar och insatser i Göteborgsregionen så att fler invånare får möjlighet att stärka sina positioner inom nuvarande branscher eller att stå bättre rustade för anställning inom en annan.
- International House Gothenburg öppnades under hösten och har fokus på de individer med internationell kompetens som näringslivet är i behov av för sin utveckling.
- Projektet Kombinationsutbildningar SFI i Västra Götaland drivs i Skaraborg i syfte att kombinera SFI eller SVA (Svenska som andraspråk) med en vuxenutbildningen.

Öka inkluderingen

Att öka inkluderingen handlar om att bidra till att fler människor har utbildning, sysselsättning och egen försörjning. Genom att skapa anställningar, praktik m.m. för personer långt från arbetsmarknaden skapas en trygghet och framtidstro på individnivå. Området handlar även om att skapa delaktighet och inflytande i samhällets utveckling.

Klicka för att gå direkt till statistikavsnitt

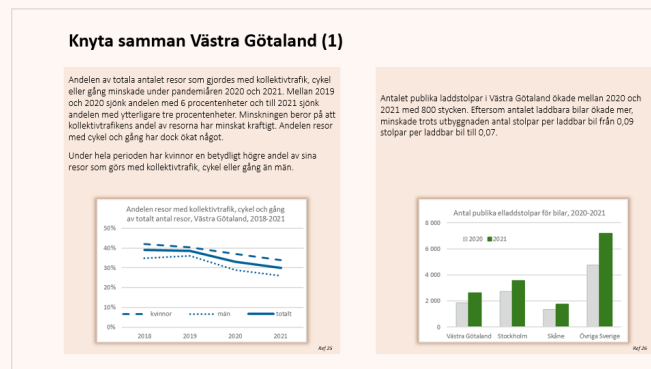
Exempel på satsningar inom området

- Västra Götalandsregionens introduktion i arbete (ViA) för personer långt från arbetsmarknaden har under året resulterat i att 160 individer har varit anställda en del eller hela 2021.
- Att stärka medie- och informationskunnigheten genomförs inom till exempel Medier och demokrati vid Lindholmen Science Park och inom ramen för samverkansplattformen Prisma Västra Götaland
- Civila samhällets aktörer är centrala i arbetet med att skapa delaktighet. Insatser inom vissa prioriterade områden har under året ägt rum i linje med den överenskommelse som finns mellan det civila samhället och VGR.
- VI-projektet genomförs för att skapa en ökad delaktighet och förutsättningar för studier/arbete för unga som varken arbetar eller studerar. Under året har formerna utvecklats.

Knyta samman Västra Götaland

En förhållandevis stor del av genomförandet av prioriteringen Knyta samman Västra Götaland sker inom befintliga planer, program och strategier som utarbetats i samråd med kommuner, kommunalförbund och andra intressenter.

Klicka för att gå direkt till statistikavsnitt

Exempel på satsningar inom området

- Trafikförsörjningsprogrammet – Hållbara resor i Västra Götaland 2021-2025. Året har fortsatt varit tufft i och med lågt resande, försämrad marknadsandel i förhållande till bilen och osäkerhet om framtida resandemönster med anledning av pandemin.
- Den regionala transportinfrastrukturplanen har reviderats.
- Flera aktiviteter kopplade till den nationella transportinfrastrukturen genomfördes under året. VGR står här eniga med kommunalförbunden kring prioriteringarna.
- Det regionala bredbandsstödet har fortsatt varit ett bra komplement till de statliga stödet.
- Satsningar och påverkansarbete med koppling till platsutveckling och gestaltning av livsmiljöer.

Fakta och statistik

Strategins mål

Strategins mål pekar ut riktningen fram till 2030 och handlar om behovet av att ställa om Västra Götaland till ett hållbart och konkurrenskraftigt samhälle. Målet konkretiserar vad en sådan omställning innebär ur ekonomiskt, miljömässigt och socialt perspektiv.

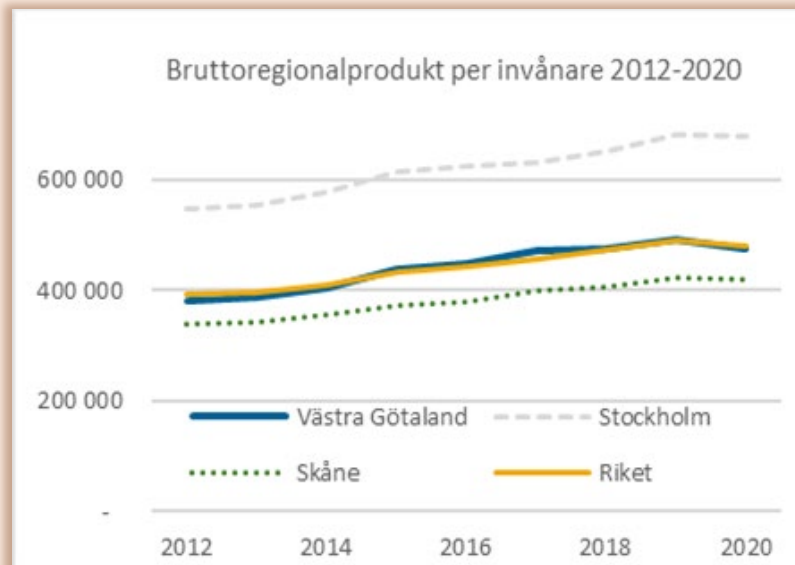
Ett Västra Götaland som ställer om är

- robust och sammanhållet
- jämlikt och öppet
- fossiloberoende och cirkulärt

Robust och sammanhållet (1)

Västra Götaland har under lång tid haft en ekonomisk utveckling som är ungefär som i riket som i helhet. Bruttoregionalprodukten (BRP) per invånare är högre i Västra Götaland än i Skåne, men lägre än i Stockholm.

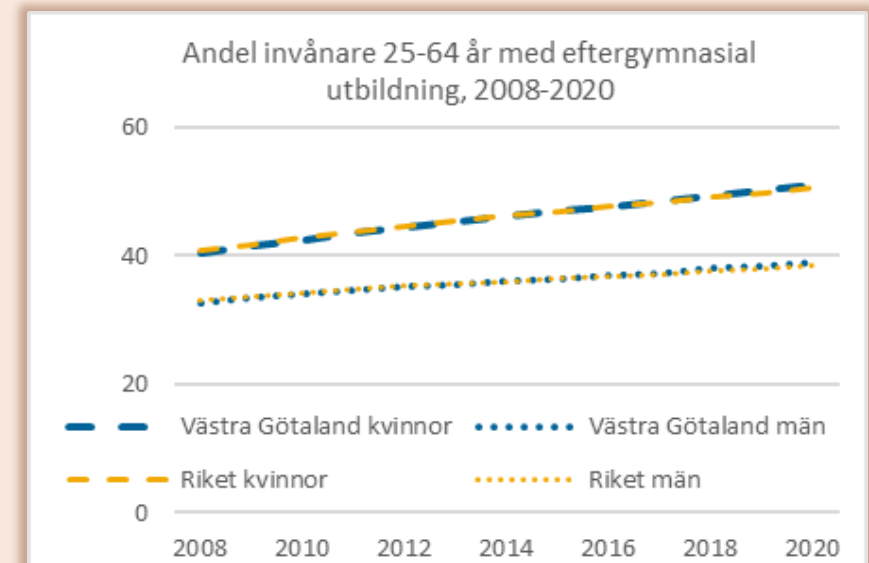
Under pandemiåret 2020 minskade BRP, både i absoluta tal samt relativt antal invånare, i samtliga storstadslän samt riket som helhet. BRP-beräkningar för 2021 finns inte tillgängliga än, men kvartalsvärden för BNP i Sverige visar att ekonomin återhämtade sig väl under 2021. Det visar även Konjunkturinstitutets månadsvisa konjunkturmätningar, där konjunkturläget i Sverige (och Västsverige) bedömts vara mycket bättre än normalläget sedan andra kvartalet 2021.

Ref 1

Andel invånare i Västra Götaland med eftergymnasial utbildning fortsätter att öka, men andelen ökar snabbare för kvinnor än för män, vilket ökar på könsskillnaderna.

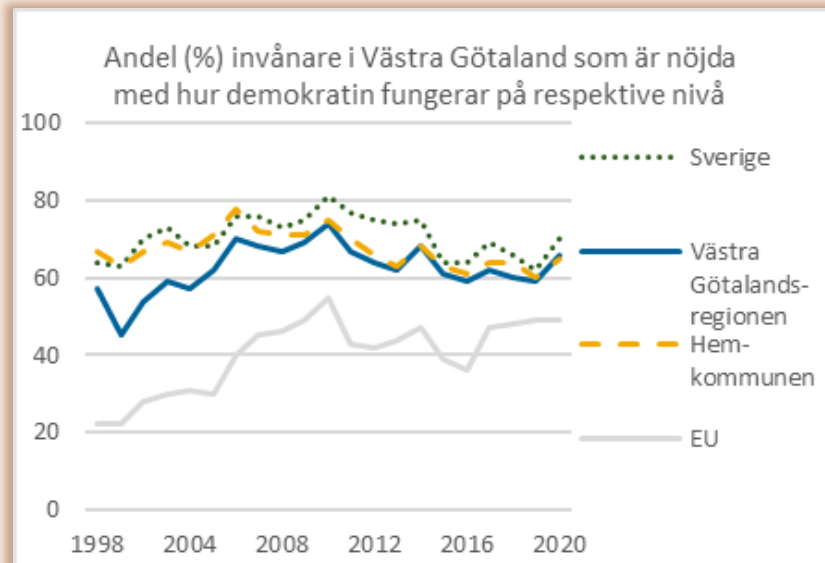
År 2020 var drygt hälften av alla kvinnor mellan 25-64 år i Västra Götaland eftergymnasialt utbildade medan motsvarande andel för män är knappt 40 procent. Män har framför allt fler med gymnasieutbildning som högsta utbildningsnivå, men även fler som enbart är grundskoleutbildade.

Ref 2

Robust och sammanhållet (2)

Demokratin i Västra Götaland mår i huvudsak väl. Jämfört med läget runt millennieskiftet är betydligt fler nu intresserade av politik, anser att de kan påverka politiken och är nöjda med demokratin. Det senare gäller särskilt synen på Västra Götalandsregionen och EU.

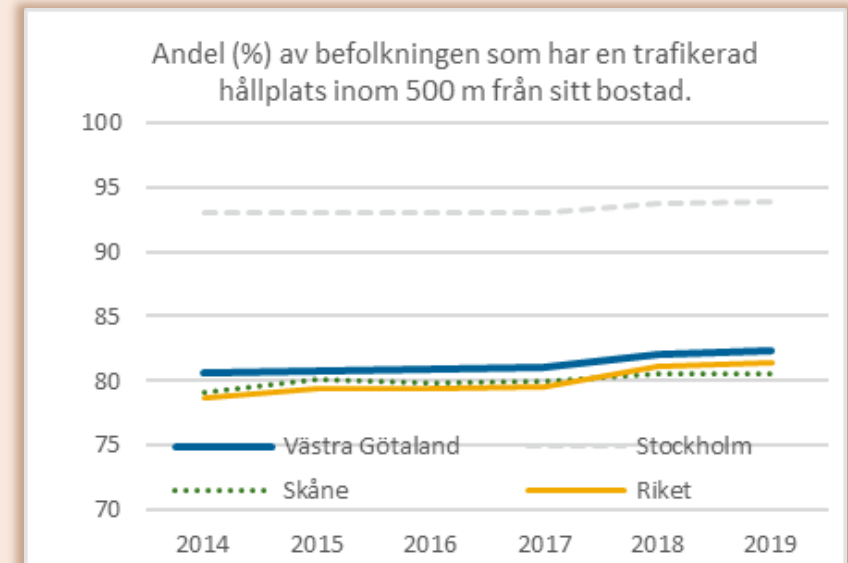

Ref 3

Andelen av befolkningen som har en trafikerade hållplats* inom 500 m från sin bostad har ökat långsamt över åren.

År 2019 var andelen 82 procent i Västra Götaland vilket är ungefär lika stor andel som i Skåne och Sverige i genomsnitt, men betydligt lägre än andelen i Stockholm.

* Med trafikerad hållplats avses hållplats, för samtliga trafikslag som trafikeras med minst en avgång per timme, vardagar mellan 06:00 och 20:00.

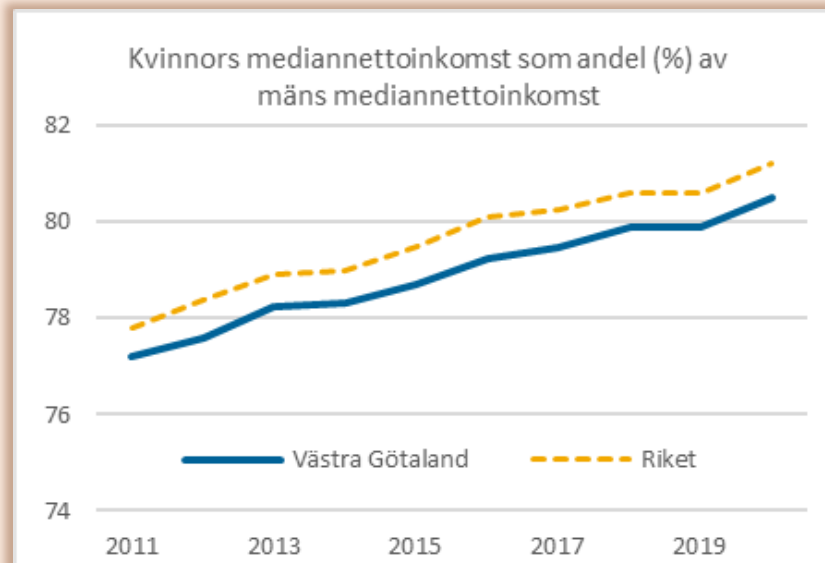

Ref 4

Jämlikt och öppet (1)

Kvinnors har alltså betydligt lägre inkomster än män, även om skillnaderna har minskat över åren. År 2020 hade kvinnor i genomsnitt ca 80 procent av vad männen hade i inkomst. Skillnaderna förklaras till viss del av att kvinnor förvärvsarbetar i lägre utsträckning och jobbar mer deltid, bl.a. för att kvinnor tar större ansvar vid småbarnsåren.

Löneskillnaderna mellan män och kvinnor är inte lika stora som inkomstskillnaderna, för 2020 var kvinnors genomsnittslön 90,2 procent av männens. Löneskillnaderna förklaras till största del av löneskillnader mellan olika yrkesgrupper. Tar man hänsyn till skillnader i yrkesval, deltidsarbete mm tas återstår ca 5 procent löneskillnader som inte kan förklaras av statistiska variabler.

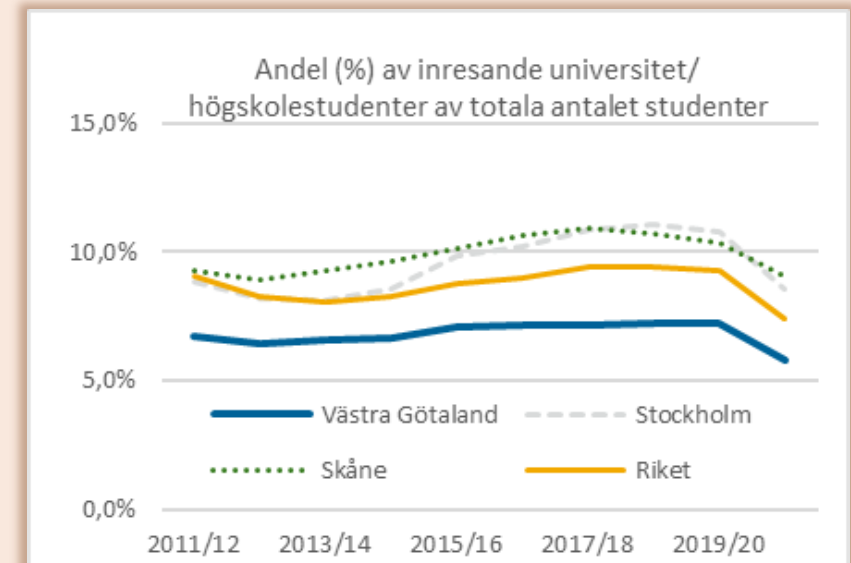

Ref 5

Arbetspendlingen över gränsen till Norge ökade under åren 2005-2013 och var som högst 2013 då ca 8 300 personer från Västra Götaland pendlade till Norge. Sedan minskade pendlingen och var 2017 knappt 5 000 personer.

Efter 2017 finns tyvärr ingen statistik för antalet gränspendlare, men svårigheterna med gräns-passeringar under pandemiåren 2020 och 2021 har troligtvis ytterligare påverkat gränspendlingen negativt, även om det tyvärr inte går att visa med statistik.

Både antalet och andelen utländska studenter i Västra Götaland minskade under läsåret 2020/2021 efter en svagt ökande trend under den senaste tioårs-perioden. Andelen (och antalet) utländska studenter har under hela perioden varit lägre i Västra Götaland än i övriga storstads-län.

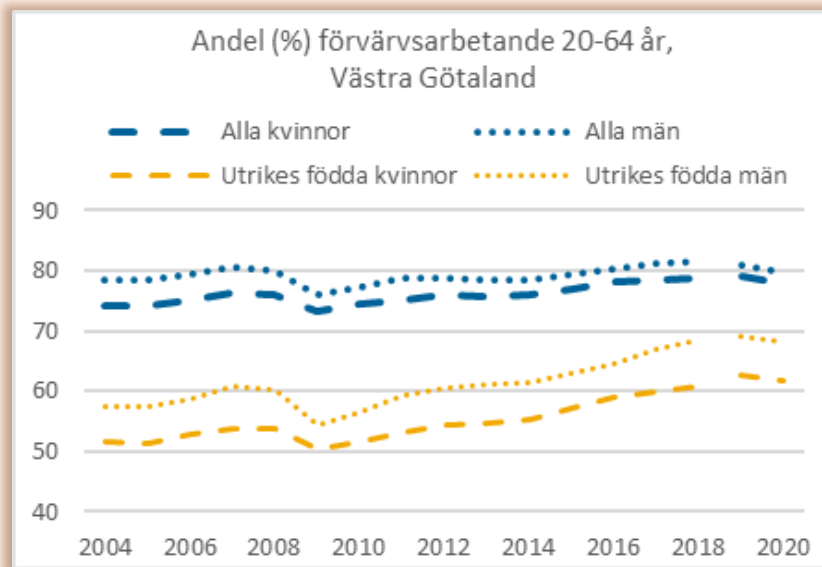

Ref 6

Jämlikt och öppet (2)

Förvärvsfrekvensen för utrikes födda är lägre än den genomsnittliga förvärvsfrekvensen i Västra Götaland. Den har dock ökat kraftigt under de senaste 10 åren, så skillnaden har minskat.

Skillnaden i förvärvsgrad mellan kvinnor och män har också minskat under de senaste åren och var år 2020 cirka två procentenheter. Könsskillnaderna för utrikes födda har dock inte minskat över åren och är även betydligt större än för alla kvinnor och män. År 2020 förvärvsarbetade 62 procent av de utrikes födda kvinnorna, medan motsvarande värde för utrikes födda män var 68 procent.

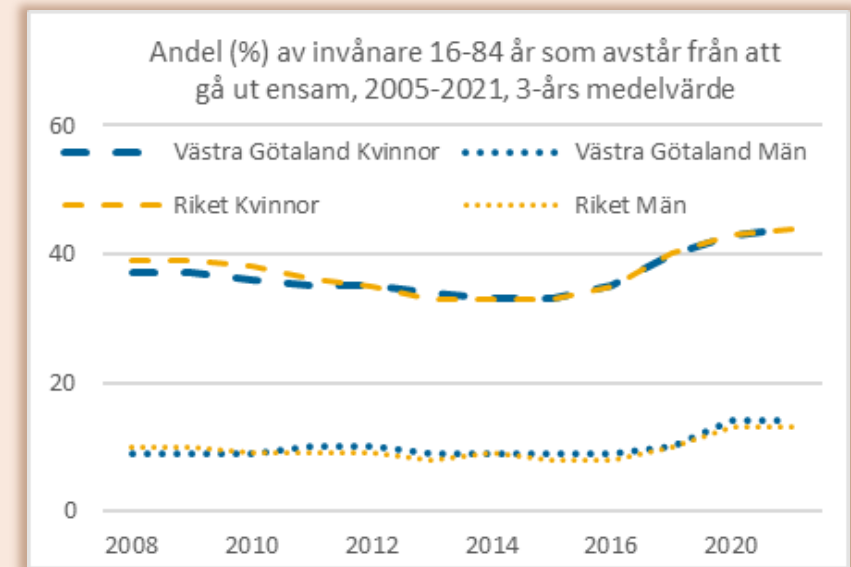

Ref 7

Eftersom definitionen av förvärvsarbete i RAMS-statistiken förändrades mellan 2018 och 2019 bryts linjen i diagrammet eftersom direkta jämförelser mellan de åren är svåra att göra.

De senaste åren har andelen invånare som ofta eller ibland avstår från att gå ut ensamma av rädsla för att bli överfallna eller dyl. ökat i både Västra Götaland och riket som helhet.

Andelen kvinnor som känner sig otrygga är nu ca 44 procent i Västra Götaland, vilket är mer än tre gånger högre än andelen män som är 14 procent.

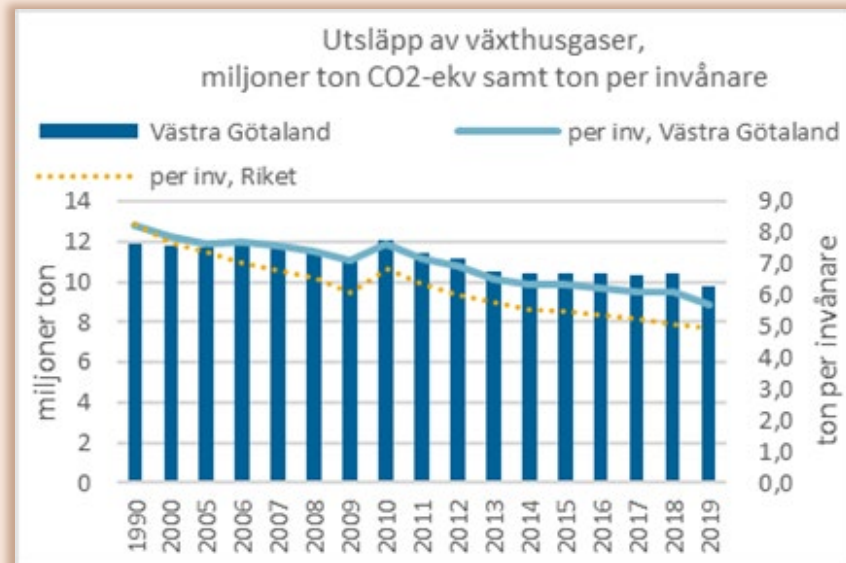

Ref 8

Fossiloberoende och cirkulärt (1)

Utsläppen av växthusgaser minskade något mellan 2018 och 2019, både i total mängd och fördelat per invånare. Minskningstakten är dock för låg och ska Västra Götalands klimatmål för 2030 nås, inklusive den minskningstakt som är preciserad i Västra Götalands koldioxidbudget, behöver utsläppen av växthusgaser under den kvarstående perioden minska kraftfullt. Det gäller både för de direkta (territoriella) och indirekta (konsumtionsbaserade) utsläppen.

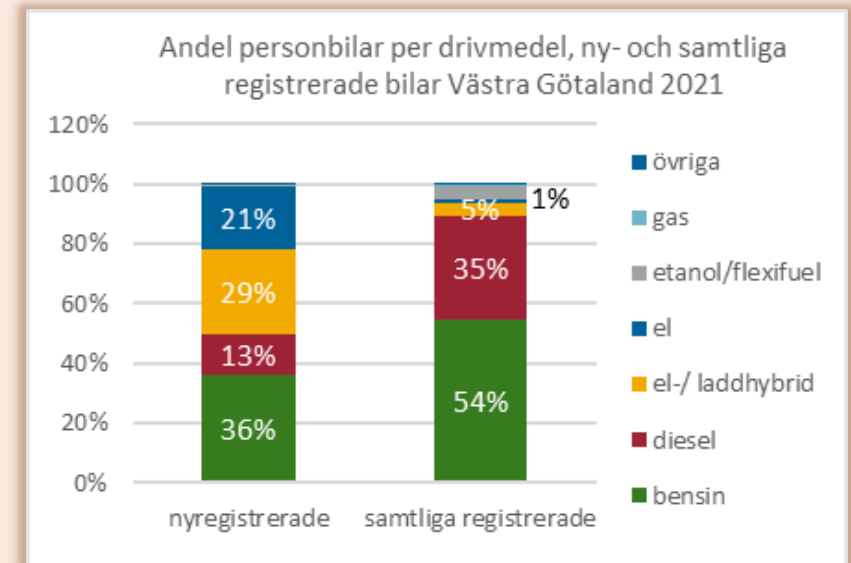
I särklass störst utsläpp kommer från industrisektorn, drygt 40 procent (varav utsläppen från några få stora industrianläggningar dominerar). En annan stor sektor är transportsektorn som står för lite knappt 30 procent av utsläppen.

Ref 9

Av nya personbilar som registrerades under 2021 var ungefär hälften el- eller elhybrid bilar. Det är framför allt de senaste tre-fyra åren som el och elhybridbilar blivit en betydande andel av nybilsinköpen, så totalt sett av alla registrerade bilar i Västra Götaland så utgör de bara 6 procent. Ungefär 90 procent av personbilarna i Västra Götaland drivs på bensin eller diesel.

Bland lastbilar är det ännu högre andel som drivs med bensin och diesel, hela 97 procent. Tredje största drivmedlet för lastbilar är gas, cirka 2 procent av alla registrerade lastbilar drivs med gas.

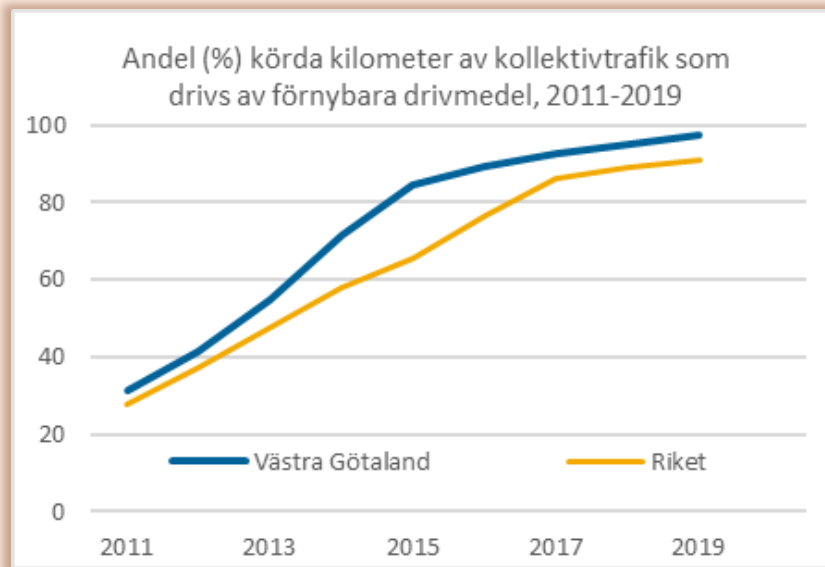

Ref 10

Fossiloberoende och cirkulärt (2)

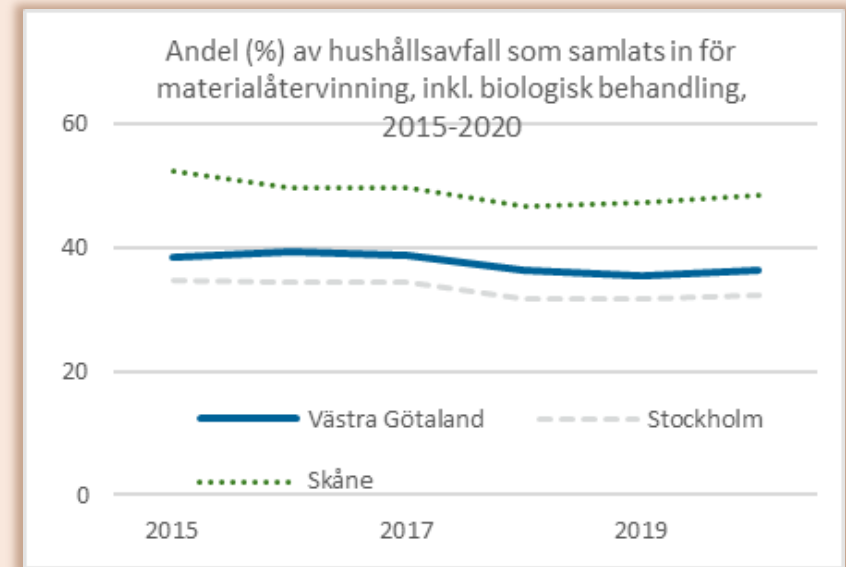
Utbytet av bensin/dieseldrivna fordon mot fordon som drivs av helt förnybara drivmedel inom kollektivtrafiken har gått fort under de senaste 10 åren. År 2011 kördes ca en tredjedel av alla km av fordon med förnybara drivmedel inom kollektivtrafiken, nu är andelen nära 100 procent i Västra Götaland.

Det är framförallt delar av båttrafiken som fortfarande går på diesel.

Ref 11

Ungefär 40 procent av hushållsavfallet som samlas in i Västra Götaland används för materialåtervinning. Andelen har tyvärr inte ökat de senaste åren, utan istället minskat några procentenheter. I Skåne är andelen ungefär 50 procent, medan den i Stockholm ligger lite under Västra Götalandsnittet.

Ref 12

Fyra långsiktiga prioriteringar

De långsiktiga prioriteringarna är de fyra viktigaste områdena där samverkan och gemensamma insatser behövs för att ställa om Västra Götaland till ett hållbart och konkurrenskraftigt samhälle:

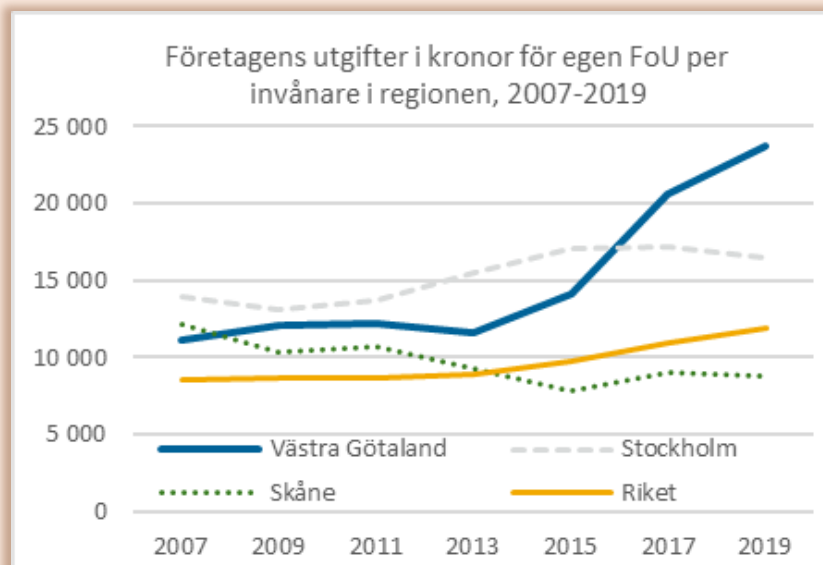
- Stärka innovationskraften
- Bygga kompetens
- Öka inkluderingen
- Knyta samman Västra Götaland

Stärka innovationskraften (1)

Sverige rankas som det mest innovativa landet i EU och Västsverige och som en av de mest innovativa regionerna i EU, enligt EU:s senaste mätning av innovations-förmåga i Europas regioner.

I Västra Götaland lägger företagen mycket pengar på forskning och utveckling (FoU) jämfört med företag i de andra storstads-regionerna och riket som helhet. Summan (relaterat till antalet invånare i regionen) har också mer än dubblats sedan 2013. Det är framför allt ett antal storföretag som ligger bakom de stora summorna som satsas i Västra Götaland.

Företagens FoU-utgifter står för 84 procent av totala FoU-utgifter i Västra Götaland, akademien 13 procent och offentlig sektor för 3 procent .

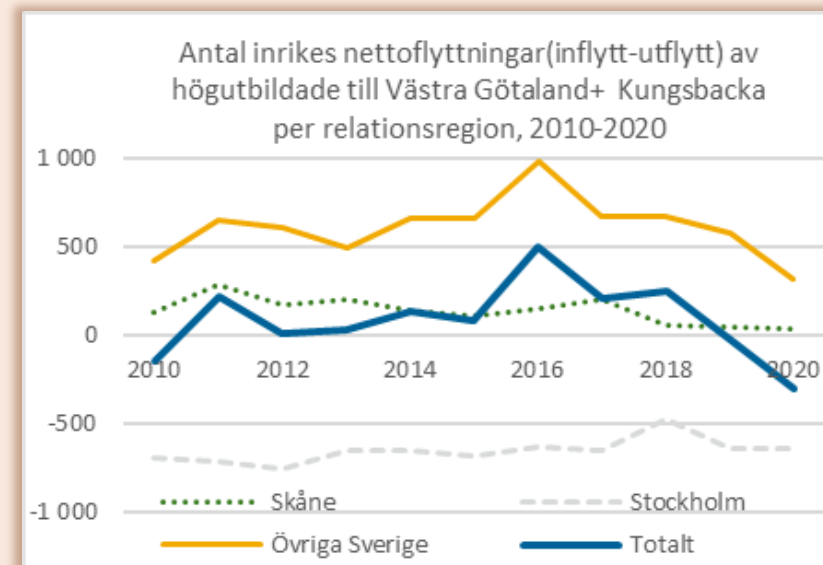
*Västsverige består av Västra Götaland och Halland

Ref 13

Under 2020 flyttade drygt 300 fler högutbildade* personer från Västra Götaland och Kungsbacka till resten av Sverige än som flyttade i omvänd riktning. Det skiljer sig markant från de senaste åren, då inrikes flyttnettot av högutbildade snarare varit lite positivt.

Det berodde framför allt på att tillskottet av högutbildade som brukar komma från Sverige, exklusive Skåne och Stockholm, var betydligt mindre än vanligt. Vanligtvis brukar det överskottet väga upp det negativa inrikes flyttnetto av högutbildade som Västra Götaland har till Stockholmsregionen, vilket det inte gjorde 2020.

*Med högutbildad avses personer med minst tre års eftergymnasial utbildning.

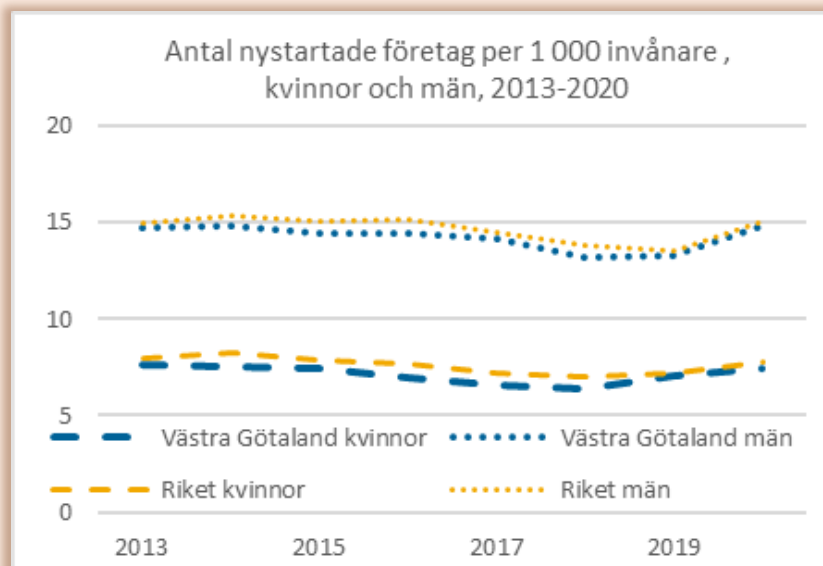
Ref 14

Stärka innovationskraften (2)

Antal nya företag i Västra Götaland som startas av män är ungefär dubbelt så många som antalet som startas av kvinnor.

Under pandemiåret 2020 startades 14,8 respektive 7,4 nya företag per 1 000 invånare* av män respektive kvinnor. Det var något fler än under åren närmast innan pandemin, men ungefär samma som under perioden 2013-2016.

Nyföretagande har under hela perioden varit något lägre i Västra Götaland än i Sverige i genomsnitt och mycket lägre än nyföretagande i Stockholm.

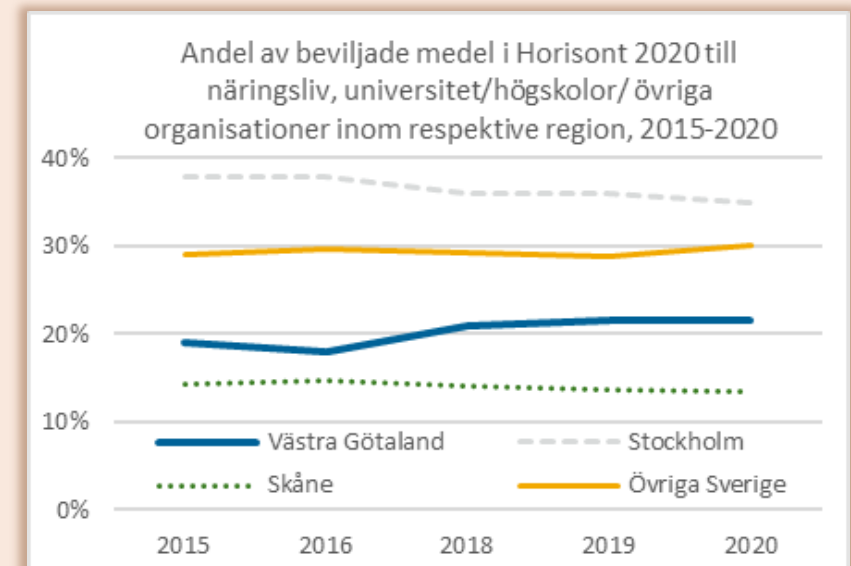

*Jämfört antal invånare i åldrarna 16-64 år

Ref 15

Andelen av beviljade medel från EU:s forskningsprogram Horisont 2020 till organisationer i Västra Götaland av totala medel till Sverige, har ökat något under perioden. År 2020 hade totalt 436 miljoner Euro gått till företag, högskolor och andra organisationer i Västra Götaland vilket motsvarar 22 procent av de drygt 2 miljarder som Sverige fått inom programmet.

Sveriges andel av totalt beviljade medel inom EU har under perioden varit ganska konstant, runt 3.4-3,5 procent

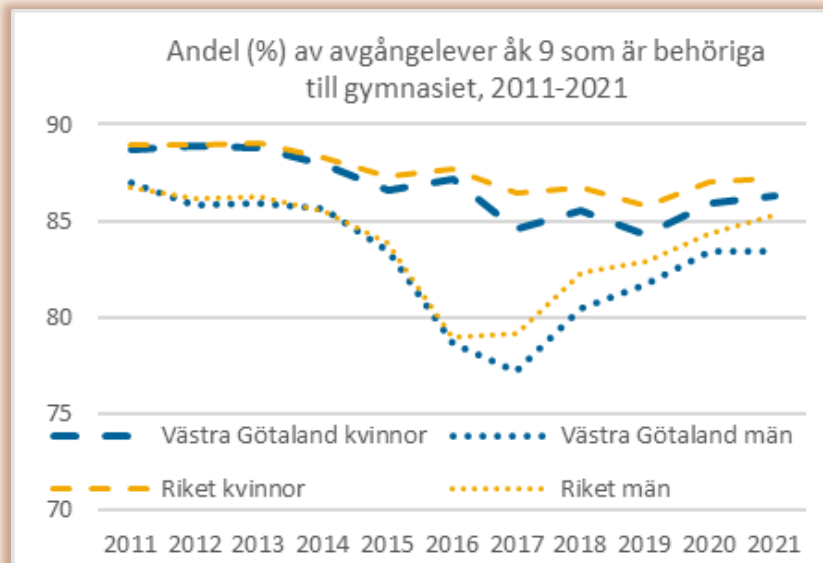

Ref 16

Bygga kompetens (1)

Fler flickor än pojkar lämnar grundskolan med gymnasiebehörighet, 2021 var andelen behöriga flickor 86,3 procent medan andel pojkar var 83,4 procent. Både andelen behöriga flickor och pojkar i Västra Götaland är lite lägre än Sverige-genomsnittet för respektive kön.

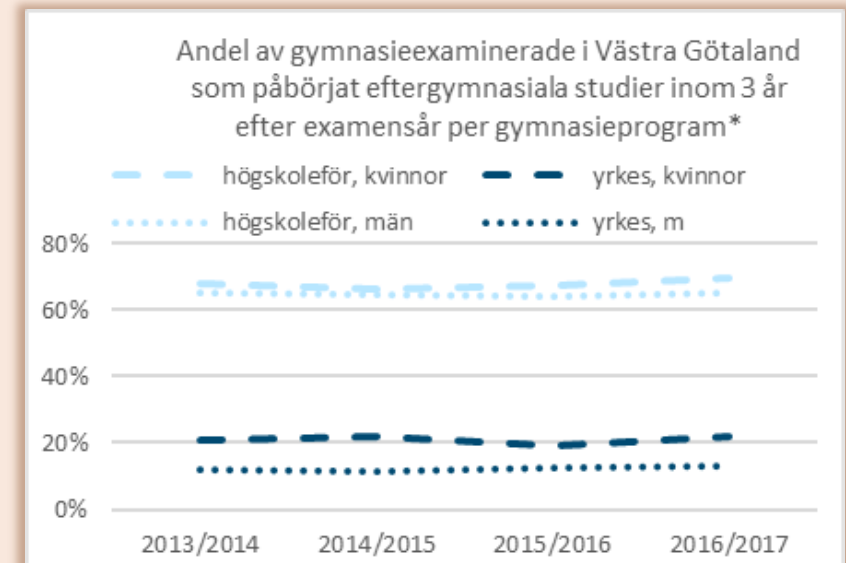
Trenden för andelen behöriga var under flera år efter 2011 negativ, men sedan några år tillbaka har trenden vänt. Dock är andelen behöriga fortfarande några procentenheter lägre 2021 än vad den var för 10 år sedan.

Ref 17

Ungefär hälften av alla gymnasieelever i Västra Götaland läser vidare på en eftergymnasial utbildning inom tre år efter sin gymnasieexamen. Av de som läst högskoleförberedande program är andelen nästan 70 procent medan för elever som läst yrkesprogram knappt 20 procent.

En högre andel tjejer än killar läser vidare, det förklaras framför allt av att killar i högre utsträckning än tjejer läser yrkesprogram på gymnasiet. Det är också betydligt större skillnad mellan könen bland de som läst ett yrkesförberedande program på gymnasiet, än bland de som läst högskoleförberedande program.

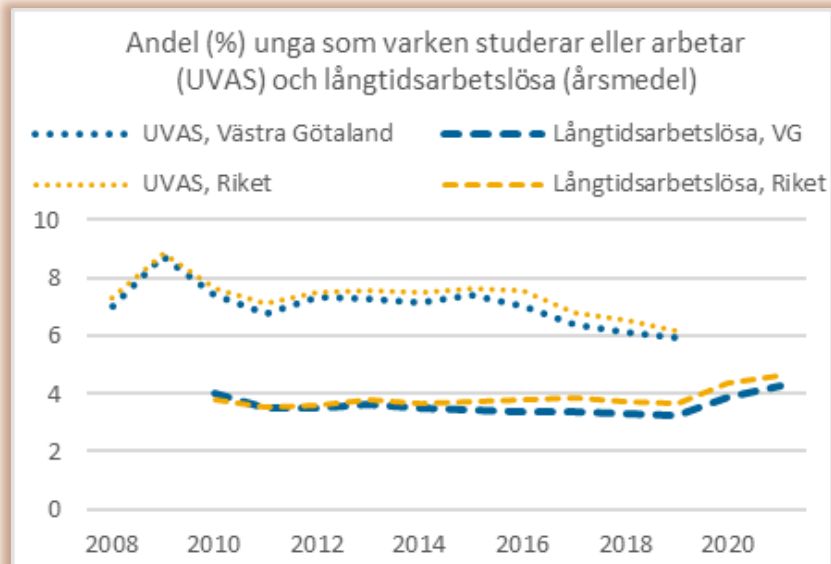
* Gymnasieprogram uppdelat på högskoleförberedande program och yrkesprogram. Årtal är läsår för gymnasieexamen

Ref 18

Bygga kompetens (2)

Andelen unga (16-24 år) som varken studerar eller arbetar har minskat över tid, dock är senaste värde från 2019 dvs innan pandemin. Då var andelen 5,9 procent i Västra Götaland vilket var något under Sverige-genomsnittet.

Andelen långtidsarbetslösa* i befolkningen hade en något minskade trend under åren 2010-2019 i Västra Götaland, men ökade kraftigt under pandemiåret 2020. Långtidsarbetslösheten fortsatte även att öka under 2021, trots att den generella arbetslösheten minskade under 2021 jämfört med 2020. Under 2021 var drygt 4 procent av befolkningen i åldrarna 25-64 år långtidsarbetslösa.

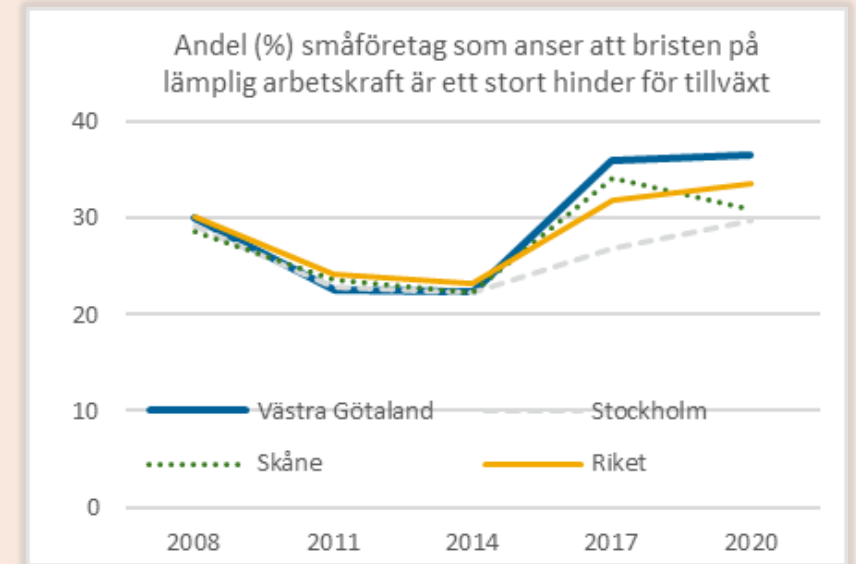

* Arbetslösa längre än 6 månader, åldrar 25-64 år

Ref 19

Knappt 40 procent av tillfrågade småföretagare i Västra Götaland angav att brist på lämplig arbetskraft är ett stort hinder för tillväxt. Det var ungefär samma värde som i undersökningen 2017 men en kraftig ökning jämfört med undersökningen 2014.

Andelen är också högre än både genomsnittet för Sverige och övriga storstadsregioner.

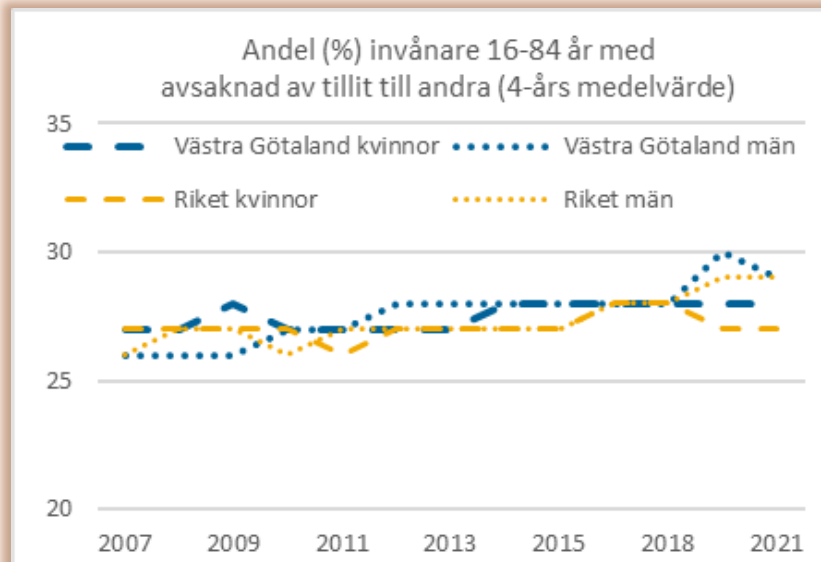

Ref 20

Öka inkluderingen (1)

I senaste valet röstade mellan 84-87 procent av de röstberättigade i Västra Götaland i de tre olika valen. Det är dock stora skillnader mellan olika valdistrikt där valdeltagande i ett par valdistrikt var under 50 procent medan valdeltagande i distriktet som ligger högst var 96 procent. Andel förstagångs väljare som röstade i regionvalet i Västra Götaland var lika högt som för befolkningen i helhet, dvs 82 procent.

Ungefär 29 procent av invånare i Västra Götaland anser att de allmänhet inte kan lita på andra människor, det liten ökningen jämfört med för drygt 10 år sedan då andelen var ungefär 27 procent. De är inte någon större skillnad mellan män och kvinnor och Västra Götaland ligger ungefär på samma nivå som övriga Sverige.

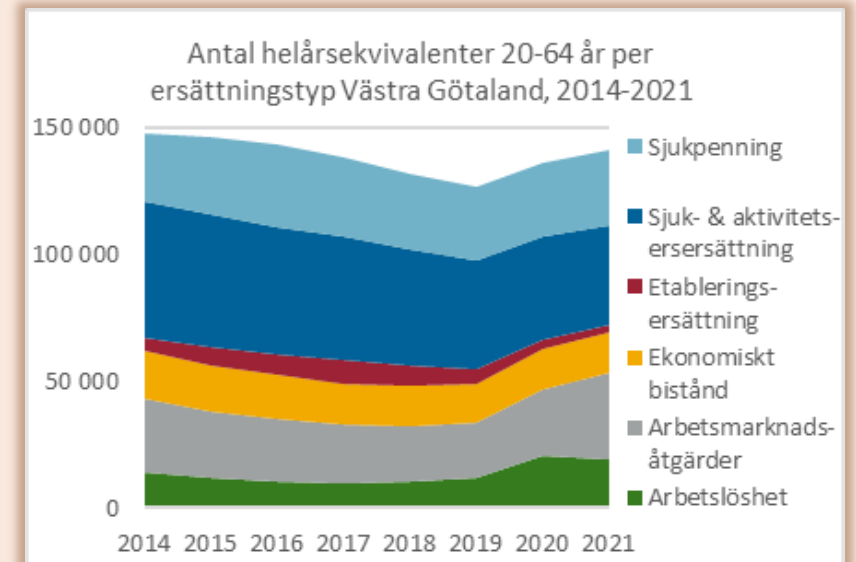
Ref 21

Antal personer (omräknat till helårsekvivalenter*) som försörjdes via olika typer av bidrag** var 2021 drygt 140 000 personer i Västra Götaland. Antalet personer hade innan pandemin minskat, framför allt beroende på färre personer med sjuk- och aktivitetsersättning samt i arbetsmarknads-åtgärder.

Under pandemiåren 2020 och 2021 ökade dock både antalet arbetslösa och personer med arbetsmarknadsåtgärder, så totala antalet ökade med cirka 15 000 personer 2019 till 2021.

* Helårsekvivalenter är det antal individer som skulle kunna försörjas under ett helt år med full ersättning. Exempelvis blir två personer, som varit heltidsarbetslösa ett halvår var, tillsammans en helårsekvivalent.

** Med bidrag avses sjukpenning, sjuk- och aktivitetsersättning (tidigare kallat förtidspension), ersättning vid arbetslöshet, ekonomiskt bistånd och etableringsersättning.

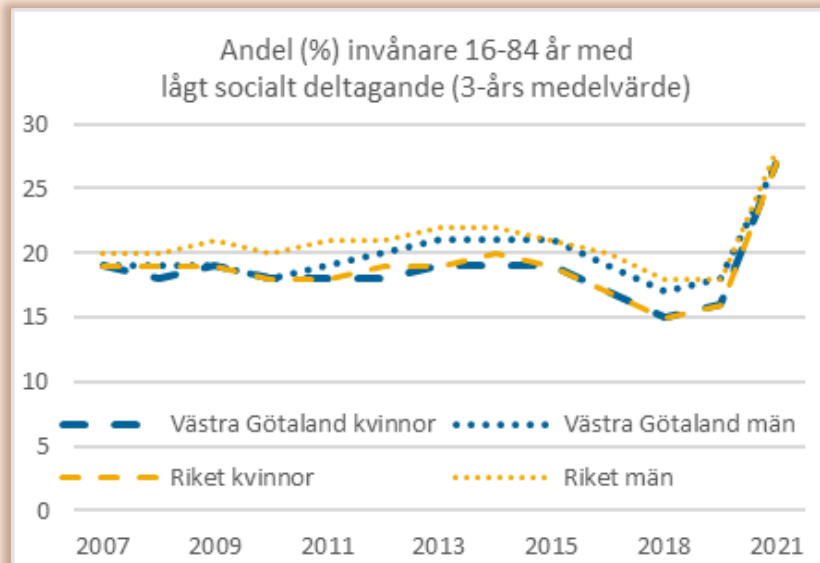
Ref 22

Öka inkluderingen (2)

Innan pandemin var trenden att lite färre invånare hade ett lågt socialt deltagande*, 16 procent av kvinnorna och 18 procent av männen i Västra Götaland. Pandemin förändrade det drastiskt och för 2021 bedöms** uppåt hälften av invånarna haft ett lågt socialt deltagande.

* Som lågt socialt deltagande anses vara om man under senaste året endast deltagit i en av 13 listade aktiviteter (så som varit på privat fest, gått på teater eller sporttillställning, varit på religiös sammankomst, etc).

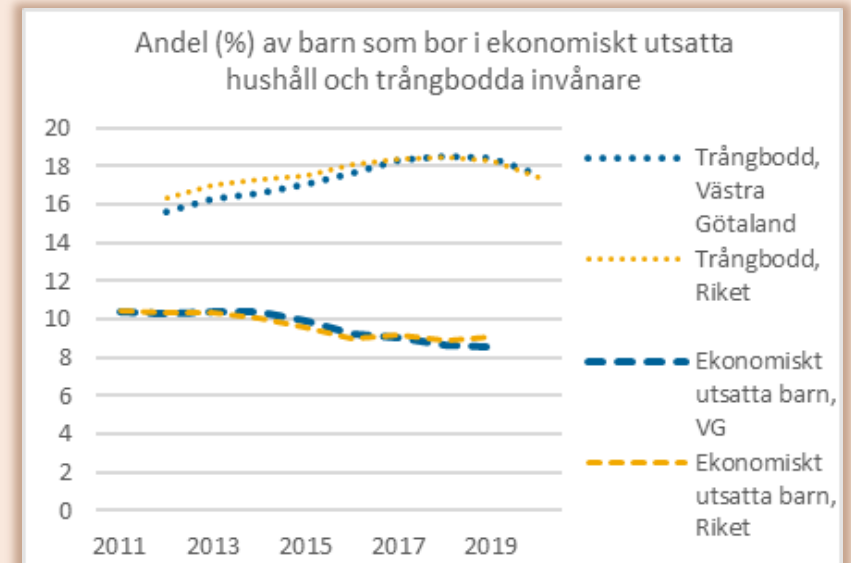
** På länsnivå redovisas endast 3-årsmedelvärdet vilket gör att siffran för 2021 i diagrammet är betydligt lägre än vad den faktiskt är givet år. För Sverige ökade faktiska siffran från 17 procent 2020 till 49 procent 2021, därav slutsatsen att faktiska siffran för Västra Götaland också ökat i den storleksordningen. Undersökningen 2020 gjordes tidigt på året så effekterna av pandemin hade inte hunnit slå igenom

Ref 23

Andelen av invånare som bor i flerbostadshus som räknas som trångbodda enligt norm 2 (max två personer per rum, kök och vardagsrum undantaget) ökade något under perioden 2012-2019. Under 2020 minskade dock andelen något och låg på knappt 18 procent av befolkningen som bor i flerbostadshus.

Under de senaste 10 åren har andelen barn och unga (0-19 år) som bor i ekonomiskt utsatta hushåll minskat något, från drygt 10 procent 2011 till 8,5 procent 2019. Det finns dock en risk att andelen ökat något igen under pandemiåren 2020 och 2021.

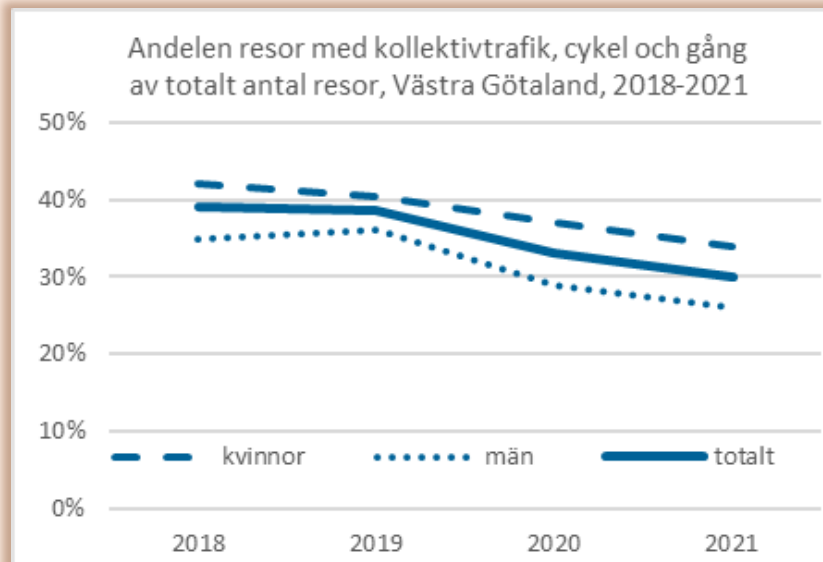

Ref 24

Knyta samman Västra Götaland (1)

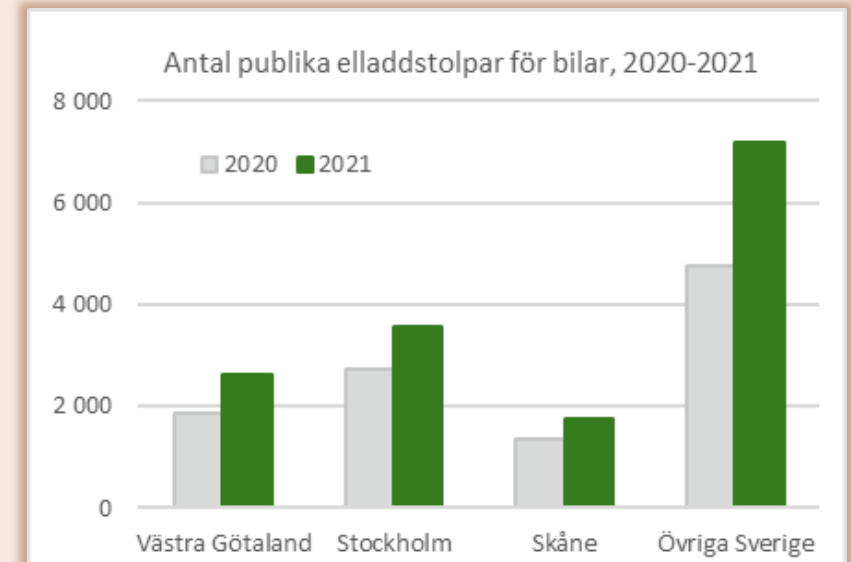
Andelen av totala antalet resor som gjordes med kollektivtrafik, cykel eller gång minskade under pandemiåren 2020 och 2021. Mellan 2019 och 2020 sjönk andelen med 6 procentenheter och till 2021 sjönk andelen med ytterligare tre procentenheter. Minskningen beror på att kollektivtrafikens andel av resorna har minskat kraftigt. Andelen resor med cykel och gång har dock ökat något.

Under hela perioden har kvinnor en betydligt högre andel av sina resor som görs med kollektivtrafik, cykel eller gång än män.

Ref 25

Antalet publika laddstolpar i Västra Götaland ökade mellan 2020 och 2021 med 800 stycken. Eftersom antalet laddbara bilar ökade mer, minskade trots utbyggnaden antal stolpar per laddbar bil från 0,09 stolpar per laddbar bil till 0,07.

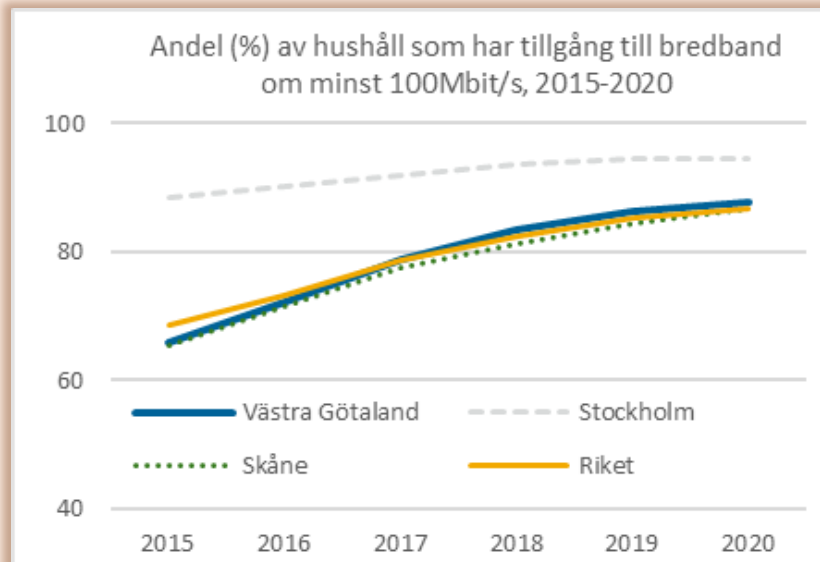

Ref 26

Knyta samman Västra Götaland (2)

Andelen hushåll som har tillgång till bredband om minst 100 Mbit/S i Västra Götaland har ökat successivt och var 88 procent år 2020. Det är ungefär lika stor andel som i Skåne och Sverige i genomsnitt men betydligt lägre än Stockholm.

Det är stor skillnad på täckningen mellan hushåll i tätorter och glesbygd. Andelen hushåll i tätorter/småorter i Västra Götaland som har tillgång till 100 Mbit/s är 90 procent medan motsvarande siffra för hushåll i glesbygd är 66 procent.

Ref 27

Tillgängligheten till service är generellt god i Västra Götaland, åtminstone för de som har tillgång till bil, endast ett fåtal invånare har längre än 10 minuters bilresa till den mesta av grundläggande service. Med kollektivtrafik är dock tillgängligheten inte riktigt lika god, ungefär en av fem invånare har mer än en timmes resväg med kollektiva färdmedel för att nå ett pendlingsnav i regionen.

Invånarna är generellt ganska nöjda med servicen inom de flesta områden, undantaget tillgången till bostäder, och blev även mer nöjda med samhällets service inom flera områden under pandemiåret 2020. Servicen i Västra Götaland generellt får sitt högsta betyg sedan regionen bildades.

Andel per tidsintervall

Antal minuters bilresa:	0-10 min	10-20 min	20-30 min
Närmaste grundskola, elever åk 1-9.	99,6%	0,4%	0,0%
Närmaste dagligvarubutik, alla invånare	99,1%	0,9%	0,0%
Närmaste paketombud, alla invånare	98,6%	1,4%	0,0%
Närmaste paketombud, alla arbetsställen	97,7%	2,3%	0,1%

Ref 28

Statistikkällor

1. SCB (via Kolada).
2. SCB (via Kolada).
3. (a) Uppföljning av Vision Västra Götaland, Västsvenska SOM-undersökningen 2020. (b) Västsvenska SOM-undersökningen.
4. SCB (via Kolada).
5. (a) Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering. <https://www.ifau.se/Press/Forskningssammanfattningar/kvinnor-och-man-pa-arbetsmarknaden/>. (b) Medlingsinsitutet, Löneskillnaden mellan kvinnor och män 2020. SCB, <https://scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/utbildning-jobb-och-pengar/medelloner-i-sverige/>. SCB (via Kolada).
6. SCB, Universitetskanslerämbetet.
7. SCB (via Kolada).
8. Folkhälsomyndigheten, Hälsa på lika villkor.
9. (a) Västra Götalands klimatomställning- En första observation från forskarråd för Västra Götalands klimatomställning, januari 2022. (b) Uppdatering av koldioxidbudget för Västra Götaland, Lägesrapport 2021- Klimatsekretariatet, januari 2022. (c) Nationella emissionsdatabasen (via Kolada).
10. Trafikanalys / SCB.
11. Miljö- och fordonsdatabasen Frida. (via Kolada).
12. Avfall Sverige (via Kolada).
13. (a) <https://ec.europa.eu/research-and-innovation/en/statistics/performance-indicators/european-innovation-scoreboard/eis>. (b) Företagens FoU i Väst 2020, Business Region Göteborg, 2020. (c) SCB (via Kolada).
14. Väst-databasen, SCB.
15. Tillväxtanalys.
16. Vinnova.
17. SCB/ Skolverket (via Kolada).
18. SCB.
19. (a) MUCF (via Kolada). (b) Arbetsförmedlingen (via Kolada).
20. Tillväxtverket, Företagens villkor och verklighet år 2020.
21. (a) Valmyndigheten/SCB. 84 procent valdeltagande i kommun & regionval och 87 procent i riksdagsval. (b) SCB (via Kolada). (c) FHM, Hälsa på lika villkor (via Kolada).
22. SCB.
23. Folkhälsomyndigheten, Hälsa på lika villkor (via Kolada).
24. SCB (via Kolada).
25. (a) Uppföljning 2021 Regionalt trafikförsörjningsprogram i Västra Götaland. (b) Kollektivtrafikbarometern.
26. PowerCircle (via M Sverige).
27. Post- och telestyrelsen (via Kolada).
28. (a) Västra Götalandsregionens årsredovisning. (b) Trafikförsörjningsprogrammet. (c) Den västsvenska SOM-undersökningen 2020. Tabellrapport. (d) Tillväxtverket- Tillgänglighet till kommersiell och offentlig service 2021.

Tillsammans gör vi Västra Götaland till ett föredöme för omställning till ett hållbart och konkurrenskraftigt samhälle.